

Wojciech Marcinkowski, Monika Tarnowska-Reszczyńska

Pietà z Biecza – nowe spojrzenie / Die Pietà aus Biecz – ein neuer Blick

W zasobie archiwalnym po prof. Lechu Kalinowskim znajduje się, jako bodaj jedyny taki przypadek, teczka zawierająca materiały do niezrealizowanego przedsięwzięcia – pracy o rzeźbionych Pietach około roku 1400. Profesor zatytułował te materiały znamienne – „Typ i styl”. Miało to być zatem dopełnienie jego sławnej pracy „Geneza Piety średniowiecznej”, traktującej o metamorfozach pradawnego motywu ikonograficznego matki opłakującej stratę dziecka i o wypełnieniu go nową treścią wraz z pojawieniem się gotyckich przedstawień dewocyjnych. Na samym wierzchu stosu notatek Profesora znajdowała się koperta a w niej fotografia *Piety z Biecza*, wykonana jeszcze *in situ* (rzeźba zdeponowana jest od 1936 r. w Muzeum Narodowym w Krakowie). Choć ostatecznie Lech Kalinowski nie sformułował nigdy własnej opinii o tym dziele, jego oczywiste zainteresowanie eksponatem z naszej galerii poruszyło nas i wpłynęło na decyzję poświęcenia *Piecie z Biecza* osobnego studium. Podejmujemy w nim próbę przedatowania rzeźby umieszczając ją na innym niż zwykle się czynić dotychczas (za sprawą autorytetu Józefa E. Dutkiewicza, traktującego o *Piecie* w swojej publikacji z r. 1949) etapie rozwoju snycerstwa w Małopolsce. Poświęcamy też uwagę terminowi „Pietà corpusculum”, który został wykonany przez Lecha Kalinowskiego (zapewne właśnie w rezultacie poznania bieckiej figury), następnie wszedł do literatury przedmiotu aczkolwiek interpretowany bywał różnie. Konserwatorskie rozpoznanie stanu zachowania i właściwości techniki wykonania *Piety z Biecza* stanowi, skądinąd nieodzowną, podstawę dla naszych dochodzeń.

